

***Liten
handbok för
kattägare***

djurskyddet
SVERIGE

En okastrerad katthona föder cirka 120 kattungar under sitt liv.

Vart tror du att de tar vägen?

Hemlösa katter är ett stort problem i Sverige. Tvärtemot myten så klarar sig inte en katt i det vilda. De flesta övergivna katter svälter ihjäl. Och de som överlever går ett hårt liv till mötes.

Ta hand om din katt.

Tänk efter innan du skaffar katt!

Vad gör du om 20 år?

En katts livslängd är 10-20 år. Tror du att din katt kommer att passa in i ditt liv då? Fundera även på hur en katt förändrar ditt liv – innan du skaffar dig en.

- Har någon i släkten/familjen anlag för pälsdjurallergi? Finns det allergiker i din närmaste bekantskapskrets? Hur kommer en katt påverka ert förhållande?
- Hur löser du kattpassning om du reser bort på semester?
- Om du flyttar till mindre yta, till exempel från hus till lägenhet, räknar du då in katten i den nya bostadssituationen?
- Om familjesituationen förändras, räknar du med att behålla katten?
- Är du beredd att årligen betala försäkring, vaccination och eventuella veterinärräkningar?

Läs på

Lär dig så mycket du kan om kattskötsel, innan du köper din katt. På så sätt slipper du bli överraskad av hur mycket som krävs av dig. Låna gärna aktuella böcker om kattskötsel på ditt bibliotek. Olika kattraser har olika karaktärsdrag, så välj ras efter de egenskaper som passar dig.

Katt från djurhem

Du kan även skaffa en katt eller kattunge från ett djurhem. Katten är då oftast veterinärundersökt, vaccinerad, kastrerad och id-märkt. På Djurskyddet Sveriges hemsida www.djurskyddet.se hittar du kontaktuppgifter till de djurhem som är anslutna till oss.

Teckna försäkring

Det är mycket viktigt att du tecknar en försäkring för din katt. Du ska aldrig behöva fundera över om du har råd att ge din katt den vård den behöver, och det kan bli dyrt utan försäkring. Hör med försäkringsbolaget vilka olika försäkringar du kan eller bör teckna.

Exempel på försäkringsbolag

- Agria
- Folksam
- If
- Sveland

Ansvar

Du som kattägare är ansvarig för kattens välmående och att den inte skadar och irriterar grannarna. Det är viktigt att du kastrerar, vaccinerar, id-märker och registrerar din katt. Om din katt blir skadad eller sjuk måste du ta den till veterinären. Se till att din katt är försäkrad. Kom ihåg att huvudansvaret för katten alltid ligger på vuxna, inte på barnen. Om din katt får ungar, förvissa dig om att de hamnar i bra hem. Det är ditt ansvar som kattägare.

Samhällsproblem & sommarkatter

Lösdrivande katter är ett stort problem. Om du inte ser efter din katt, kan den bli omhändertagen av kommunen. Du får inte överge din katt. Tvärt emot myten, så klarar sig inte en katt i det vilda. Det är stor risk att katten skadas och/eller svälter ihjäl. Om den överlever bidrar den till att den förvildade kattstammen ökar. I djurskyddslagen 2 § står det att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Det är något man bryter mot om man överger sin katt.

Kastrering

I Sverige brukar man kastrera katten från 6 månaders ålder. För honkatten finns det alternativ till kastrering, och det är att ge den särskilda p-piller. Men användning av p-piller ökar risken för livmoderinflammationer och cancer. Det är en myt att katthonor behöver ha en kull innan de kastreras. Några fördelar med kastrering är att katterna håller sig mer

runt hemmet, blir lugnare och får färre skador i slagsmål. En kastrerad katt behöver inte heller annonsera sin närvaro genom att spraya urin.

Id-märkning & registrering

Det är viktigt att du ger din katt en identitet genom att öron- eller chipmärka den hos veterinären. Därefter ska katten registreras i Kattregistret (anmälan görs hos Svenska Kennelklubben, SKK). Om katten försvinner, så kan upphittaren finna dig som ägare. Dessutom är risken att din katt avlivas som ägarlös mindre. Nackdelen med öronmärkning är att den kan bli otydlig med tiden. Fördelen är att den är lätt att upptäcka. Nackdelen med chipmärkning är att den inte syns, utan måste avläsas med speciell skanner. Fördelen är att den aldrig försvinner.

Försvunnen

Om din katt försvinner kontakta genast polisen och ditt lokala djurhem. Efterlys lokalt och annonsera på Internet.

Skötsel

Ta inte hem en kattunge innan den hunnit bli 12 veckor gammal. Efter 12 veckor har den hunnit mogna och kan lättare anpassa sig till de förändringar som ett nytt hem innebär. Ju mer tid du ägnar din katt, ju mer tillgiven blir den.

Ute eller inne?

Du kanske vill ha en utekatt. Tänk då på att inte släppa ut den de första veckorna. Allt för att den ska veta var den bor och att den känner sig hemma hos dig. Du bör överväga om det verkligen är för kattens bästa du låter den vara utekatt.

En innekatt får ofta ett tryggare och längre liv. Men den behöver mycket stimulans i form av lek, sinnesintryck och social samvaro. Det bästa för katten är om du kan ge den tillgång till en stunds utevistelse varje dag, under kontrollerade former. Du kan ge katten tillgång till en inhägnad rastgård om du har en trädgård eller innätad balkong, eller så kan du lära den att gå i sele.

En utekatt utsätts för större risker än innekatten. Den kan skadas illa eller dödas i trafiken, skadas av andra djur, råka ut för djurplågare, bli förgiftad, gå vilse eller bli bortjagad. Riskerna är ännu större om katten är okastrerad.

Katten anses ofta vara ensamlevande djur, men många kan ha stort utbyte

av en kattkompis. Man måste se till att varje katt i hushållet har den plats den behöver för att få vara ifred från andra katter. Flera katter på en begränsad yta, som i en lägenhet, ökar risken för stress.

Tillsyn

En katt ska enligt lag ha tillsyn minst två gånger per dygn. Lämna aldrig din katt instängd i en bil under sommaren. Den kan dö av överhettning. Förvara katten i en bur under bilresan. Låt alltid katten sova och äta ifred. Lek och kela med katten när den själv vill.

Vård

Borsta och kamma katten regelbundet så att den inte slickar i sig för mycket lösa hårstrån. Hårstråna kan samlas i magsäcken och bli till hårda bollar som kan ge katten problem. Ge katten tillgång till ofarliga växter att tugga i sig.

Katter måste få möjlighet att riva och klösa för att hålla klorna och musklerna i trim. Ge katten klöspelare klädda med sisalsnören eller någon typ av matta. Om klorna blir för långa måste du klippa dem.

Se till att kattsäkra hemmet genom att ta bort sådant som garn, trådar, lösa snörstumpar och annat som kan vara farligt om katten får i sig det.

Ju mer tid du ägnar åt din katt, desto bättre blir er relation! Innekatter måste för att må bra få stimulans genom olika aktiviteter och lekar. Lek ofta med hjälp av olika föremål som din katt kan jaga.

Rumsren

En katt som plötsligt börjar kissa och bajsas inne på fel ställen, kan göra det på grund av sjukdom. Låt en veterinär undersöka din katt. Om katten är frisk, beror problemen ofta på brister i hygien med toa-lådan. Katter vill ha rena lådor (helst mer än två lådor per katt) med finkornig sand utan doft. Om man håller lådorna minutiöst rena med fin sand i riklig mängd försvinner ofta problemen.

Foder

Kattungen behöver en egen matplats och minst fyra mål mat/dag på bestämda tider. Se till att du ger den samma mat som uppfödaren i cirka en månad efter att du tagit hem kattungen. Därefter kan du i långsam takt vänja den vid ny föda. Allt eftersom den växer ökar du portionerna. En del katter tål inte mjölk och får dålig mage av det.

Katter mår bäst om de får många små mål per dag. Det fungerar ofta bra att ge katten fri tillgång till ett torrfoder av hög kvalitet (se bara till att katten inte blir för fet). Man kan dessutom som ren stimulans ge katten smakbitar av annan mat så länge den får sin huvudnäring från ett välbalanserat torrfoder. Katter är utpräglade köttätare och måste få i sig proteiner som finns i just kött.

Se till att katten har fri tillgång till färskt vatten även om den inte tycks dricka så ofta. Placera vattenskålar på flera olika ställen i hemmet. Ha aldrig en mat- eller vattenskål nära kattens toa-låda.

Sjukdom

Du märker att något är fel med din katt om dess beteende eller utseende förändras.

Tecken på sjukdom är att katten

- inte vill äta
- verkar slö och apatisk
- har feber

Vid veterinärbesök är det viktigt att kunna redogöra för

- aptit
- törst
- sjukdomssymptom
- temperatur (tas i ändtarmen med en vanlig termometer. Normal temperatur är 38,5 grader. Är den över 39 grader bör du kontakta veterinär)
- vaccinationer (om du vill lämna bort din katt till ett kattpensionat krävs i regel att den blivit vaccinerad sedan minst ett år tillbaka)

Lidande

Trots behandling händer det att djur måste avlivas. De kan lida av obotlig sjukdom eller ha skadats så svårt att de inte går att bota. Ett beslut om avlivning ska tas i samråd med en veterinär. Hur jobbigt det än är att förlora ett älskat djur måste du bortse från dig själv och se till djurets bästa.

Första hjälpen

Det är ofta svårt att ge första hjälpen till ett skadat panikslaget djur. Det är därför bra om djuret är vant vid att hanteras så att det är mer samarbetsvilligt vid en akut situation. Kontrollera andning, blödning, och chock. Hantera djuret med stor försiktighet för att inte förvärra eventuella skador. Att bedöma chansen för överlevnad ska en veterinär göra.

Tabletter

Ta tag bakom kattens nacke, håll upp huvudet och stoppa in tabletten så långt bak i munnen som möjligt. Håll igen munnen och stryk försiktigt över struphuvudet för att utlösa en sväljreflex. Det finns särskilda tablethållare att köpa i djuraffärer eller på vissa apotek. De är mycket lätta att använda, och gör att katten får i sig tabletten snabbt och säkert utan att du själv riskerar att bli biten.

Avmaskning

Någon regelbunden avmaskning av vuxna katter brukar inte rekommenderas längre. Katter ska avmaskas då man kan se förekomst av mask (spolmask eller bandmask) i avföringen eller då katten visar symptom på en maskinfektion. Misstänker man att katten har mask kan man lämna in ett avföringsprov till sin veterinär för att få det undersökt. Honor ska dock avmaskas innan beräknad tidpunkt för valpningen och ungarna ska avmaskas några gånger under sin första levnadstid.

Vaccinering

Både inne- och utekatter ska vaccineras mot kattsnuva och kattpest. Innekatter kan komma i kontakt med smitta till exempel genom att du tar smitta med dig utifrån.

Lagstiftning

Lagen om tillsyn av hundar & katter

1 § Hundar och katter skall hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter.

21 § En katt som med skäl kan antas vara övergiven eller förvildad, får avlivas av jakträttshavaren eller av någon som företräder denne. Inom tätbebyggt område krävs dock tillstånd av polismyndigheten.
Lag (2007:1150).

Djurskyddslagen

2 § Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

3 § Djur ska ges tillräckligt med foder och vatten och tillräcklig tillsyn. Fodret och vattnet ska vara av god kvalitet och anpassat efter det djurslag som utfodras. Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall ge djuren tillräckligt utrymme och skydd samt hållas rena.

5 § Djur får inte överansträngas. Inte heller får de agas eller drivas på med redskap som lätt kan sära eller på annat sätt skada djuret.

9 § Ett sjukt eller skadat djur ska snarast ges nödvändig vård.

17 § Djur får inte tränas för eller användas vid tävling på sådant sätt att de utsätts för lidande.

30 § Påträffas ett djur så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret. Den som har avlivat djuret skall underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om detta inte kan ske, skall polismyndigheten underrättas.

Enligt **§ 29, 31** och **32** kan ägare som missköter eller misshandlar djur bli av med sina djur genom beslut om omhändertagande eller så kan de få förbud att ha djur.

Vilka är vi?

Djurskyddet Sverige har drygt 14 000 medlemmar och är en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi är en rikstäckande organisation med ca 60 anslutna djurskyddsföreningar. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

Vi arbetar för att alla djur ska ha det bra. Vi vill att alla djur ska ges möjlighet att utföra sina naturliga beteenden och att djurens livskvalitet ska förbättras. Vi vill att alla människor visar respekt och tar ansvar för alla djur.

Vi opinionsbildar och påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är en remissinstans åt departement och myndigheter.

Internationellt arbetar vi genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World society for Protection of Animals (WSPA).

Vårt arbete finansieras av medlemsavgifter, arv och gåvor. Djurskyddet Sverige har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll (SFI).

